

Prof. emeritus Ivan Kampuš (1924-2010)

Ivan Kampuš rođen je u Zagrebu 21. veljače 1924. godine kao sin Ivana i Štefanije r. Stern. Otac mu je bio službenik, a za vrijeme Drugog svjetskoga rata domobranski satnik. Majka mu je bila kći licitarskog obrtnika iz Hrvatskog zagorja (Sv. Petar Orehovec), koji je hodao po sajmovima prodajući licitarsku robu. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Zagrebu.

Bio je zahvaćen vrtlogom ratnih zbivanja i tegoba: neki članovi obitelji deportirani su u Auschwitz, doživio je premetačine stana (o čemu je svjedočio u knjizi Goldstein, *Holokaust u Zagrebu*), bio na izobrazbi u Stockerauu. Od 1944. brine se sam za obitelj, prvo radi kao fizički radnik, potom kao financijski i robni knjigovođa. Usporedo završava Višu pedagošku školu te studij povijesti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Potom radi kao srednjoškolski nastavnik povijesti, a od 1961. zaposlen je na Odsjeku za povijest, gdje od asistenta do redovnog profesora napreduje do 1986. godine.

Doktorira 1979. s temom *Privredni i društveni razvitak zagrebačkog Gradeca od 13. do konca 15. stoljeća*. Osim zagrebačkom poviješću do kraja 17. stoljeća, bavi se i poreznim sustavom u Hrvatskoj i Slavoniji od 12. do 15. stoljeća. Pored većeg broja rasprava, zajedno s Josipom Adamčekom objavljuje obimnu knjigu *Popisi i obračuni poreza u Hrvatskoj u 15. i 16. stoljeću* (Zagreb, 1976). Zajedno s Igorom Karamanom autor je monografije *Tisućljetni Zagreb* (Zagreb, 1975), koja je dobila Nagradu grada Zagreba, objavljena u više izdanja na hrvatskom jeziku i prevedena na engleski i njemački jezik. Pisac je i nekoliko udžbenika (*Stoljeća govore*, 1963; *Narodi u prostoru i vremenu*, zajedno s I. Makekom; *Historija 19. i 20. stoljeća*, zajedno s H. Matkovićem, 1964).

Sudjelovao je na raznim stručnim i znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu. Dugogodišnji tajnik, potom od 1982. do 1986. predsjednik Saveza povijesnih društava Hrvatske, a 1986. do 1990. predsjednik Saveza historičara Jugoslavije. Bio je i dugogodišnji član redakcije *Historijskog zbornika*, desna ruka profesora Šidaka, a potom i glavni urednik tog časopisa 1985-1997. godine. Bio je i prvi urednik *Radova Instituta* (kasnije *Zavoda*) *za hrvatsku povijest* (1971-1976). Od sedamdesetih do devedesetih na razne načine angažiran u organiziranju svakogodišnjeg austrijsko-madžarsko-slovensko-hrvatskoga simpozija «Mogersdorf».

Dobitnik je nagrade *Josip Juraj Strossmayer* (1996), a 2002. postao je profesor emeritus Sveučilišta u Zagrebu.

Umro je nakon duže bolesti u domu umirovljenika u Oroslavlju, 27. lipnja 2010. godine.

A sada dopustite osobnu notu o profesoru Ivanu Kampušu, o kojem bih mogao govoriti na razne načine: i kao student, i kao mlađi suradnik.

Srećko je bilo ime kojim su profesora Kampuša nazivali njegovi najbliži prijatelji. Iz te generacije ima ih tek nekolicina živih. Ako i smijem reći da sam mu bio prijatelj, nisam bio od onih koji su ga zvali Srećko. Uvijek sam ga zvao i danas ga zovem profesor Kampuš. I to stoga što sam prvenstveno sebe doživljavao kao profesorova učenika. I to ne onog učenika koji je od profesora Kampuša samo naučio kako se pišu bilješke, nego onog koji je učio kako se živi život. Pričali smo o mnogim stvarima: i o njegovoj obiteljskoj tragediji za vrijeme rata, i o njegovoj Hinki, i o njezinoj tragediji nakon rata, i o profesoru Šidaku, i o profesorici Nadi Klaić.

Profesor Kampuš je volio svoj Odsjek. I Odsjek je volio njega. Bio je dobar duh Odsjeka za povijest. I kada se ljutio, zapravo se nije ljutio. Ima točno 34 godine, kada sam kao kandidat na klasifikacijskom ispitu na Odsjeku za povijest, jedva punoljetan, ušao u njegovu sobu C-118. Suočio sam se s profesorom koji je izgledao strogo, gotovo ljutito. I nakon nekoliko pitanja i odgovora, usta samo naizgled strogog profesora najednom su se razvukla u karakterističan osmijeh, a potom je prasnuo u smijeh. A taj nas je smijeh pratio svih ovih godina. „E, dečki, dečki, tko vas ne zna skupo bi vas platio“, znao je dobrohotno govoriti.

Našu struku ne čine samo napisane knjige o povijesti, niti veliki nizovi značajnih izvora. Nju simboliziraju i ljudi, značajni historičari. Neposredan kontakt, živa riječ, prijateljstvo s ljudima koji pišu o povijesti, isto je tako važna. A Ivan Kampuš bio je upravo takav čovjek: *Tisućljetni Zagreb* koji je napisao s također dragim, pokojnim prijateljem i kolegom Igorom Karamanom nalazi se u knjižnici svake zagrebačke obitelji koja drži do povijesti svoga grada. Simpozij Mogersdorf, na koji neki od naših kolega kreću ovih dana, ovaj put u Celje, velikim je dijelom njegovo djelo. A treba znati da je prije 40 godina, kada se Mogersdorf začinjao i organizirao, bilo puno teže raditi i očuvati ga i da je taj simpozij za hrvatsku historiografiju mnogo više značio negoli danas, kada su mogućnosti za ostvarivanje međunarodnih kontakata bitno lakše.

Prof. Kampuš dugo je vremena uređivao *Historijski zbornik* u kojem smo svi mi objavili mnoge tekstove, prezentirali se i afirmirali. Zahvaljujući prvenstveno njemu *Historijski zbornik* je preživio devedesete godine, kada su mogućnosti financiranja bile krajnje limitirane.

Kao što vidite, mnogo je toga profesor Kampuš radio za druge, a ne za sebe. I nikada od njega nisam čuo da mu je zbog toga bilo žao.

Ima još mnogo toga što bi se moglo reći o profesoru Kampušu, i ispričati mnogo zanimljivih i duhovitih priča. No, takve će priče, koliko god bile tople i neposredne i koliko god dugo trajale, ipak trajati kraće od knjiga i drugih tekstova koje je napisao prof. Ivan Kampuš. Njegova će pisana riječ još dugo govoriti umjesto njega, a njegov zarazni smijeh još će dugo odzvanjati u našim ušima.

Ivo Goldstein

FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
INSTITUTE OF CROATIAN HISTORY
INSTITUT FÜR KROATISCHE GESCHICHTE

RADOVI 42

ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

The logo for FF press, featuring the letters 'FF' in a stylized font with a horizontal line through them, followed by the word 'press' in a lowercase, sans-serif font.

ZAGREB 2010.

RADOVI ZAVODA ZA HRVATSKU POVIJEST
FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Knjiga 42

Izdavač

Zavod za hrvatsku povijest
Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
FF-press

Za izdavača

Damir Boras

Glavni urednik

Hrvoje Gračanin

Uredništvo

Bruna Kuntić-Makvić (stara povijest)
Zrinka Nikolić Jakus (srednji vijek)
Hrvoje Petrić (rani novi vijek)
Željko Holjevac (moderna povijest)
Tvrтко Jakovina (suvremena povijest)
Silvija Pisk (mikrohistorija i zavičajna povijest)

Izvršna urednica za tuzemnu i inozemnu razmjenu

Kristina Milković

Tajnik uredništva

Dejan Zadro

Adresa uredništva

Zavod za hrvatsku povijest, Filozofski fakultet Zagreb,
Ivana Lučića 3, HR-10 000, Zagreb
Tel. ++385 (0)1 6120 150, 6120 158, faks ++385 (0)1 6156 879

Časopis izlazi jedanput godišnje

Ovi su Radovi tiskani uz financijsku potporu
Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske

Naslovna stranica

Iva Mandić

Grafičko oblikovanje i računalni slog

Boris Bui

Marko Maraković

Ivanka Cokol

Lektura

Julija Barunčić Pletikosić

Tisak

Hitra produkcija knjiga d.o.o.

Tiskanje dovršeno u prosincu 2010. godine

Naklada

200 primjeraka

*Časopis je dostupan na portalu znanstvenih časopisa Republike Hrvatske
Hrčku na adresi <http://hrcak.srce.hr/radovi-zhp>*